

Татарстан Республикасы Урман планына үзгәрешләр кертү турында

1. Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасының Урман планын раслау турында» 2018 елның 24 декабрендәге ПУ-880 номерлы Указы (Татарстан Республикасы Президентының 2019 елның 27 декабрендәге ПУ-796 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Рәисенең 2023 елның 7 декабрендәге 839 номерлы һәм 2025 елның 13 февралендәге 126 номерлы указлары нигезендә кертелгән үзгәрешләре белән) белән расланган Татарстан Республикасы Урман планына түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

а) IV бүлектә:

4.3 бүлекчәсен түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«4.3. Урманнарны фактик үзләштерү мөмкинлекләрен анализлау һәм бәяләү нигезендә урманнардан файдалануның перспективалы юнәлешләре, урманнарның төп төрләре буенча кулланылышын җәелдерү, Татарстан Республикасы Урман планын гамәлгә ашыру чорына план күрсәткечләре

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда әлеге ТР Урман планының 2.1 бүлекчәсендә күрсәтелгән төбәк урманнарын файдалану анализы күрсәткәнчә, төбәктәге урманнар мөмкин булган барлык төрләр буенча диярлек файдаланыла, ләкин, төбәктә алар арасынан иң сорала торганы булып агач материалы әзерләү, рекреация эшләнлеген гамәлгә ашыру, жир асты байлыктарын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару, аучылык хужалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру, РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка төрләр санала. Төзелеш, реконструкция, линияле объектларны эксплуатацияләү кебек куллану төрләре урманчылыктарда төп түгел, әмма аларның һәрберсендә төрле дәрәжәдә интенсивлык белән кулланыла.

ТР Урман планы гамәлдә булган чорда агач әзерләү өчен урманнарны куллану, автомобиль юлларының үсеш алган чөлдөр, шулай ук төбәктә агач эшкәртү буенча булган комплексларны исәпкә алып, урманнарда файдалануның мөһим юнәлешләренә берсе булып тора.

ТР Урман планы эшлэнгәнчегә кадәр бер ел алдан барлык төр кисүләрдә гомуми 15911 гектар мәйданда 1008 мең куб.метр ликвидлы агач материалы әзерлэнгән. Шулардан өлгергән һәм картайган утыртмаларны кискәндә – 309,2 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (агач әзерләүнең гомуми күләменнән 30,7 процент), урманнарны тәрбияви кисүләр вакытында – 341,8 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (33,9 процент), һәлак булган һәм зарарланган агач утыртмаларын кискәндә – 331,7 мең куб.метр (32,9 процент), урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы булдыруга бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен билгелэнгән урман утыртмаларын кискәндә – 25,7 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (2,5 процент).

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда барлык төр кисүләрдә гомуми мәйданы 129619,5 гектарда 6871,2 мең куб.метр ликвидлы агач материалы әзерлэнгән. Шулардан өлгергән һәм картайган утыртмаларны кискәндә – 1917,8 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (агач әзерләүнең гомуми күләменнән 27,9 процент), урманнарны тәрбияви кисүләр вакытында – 2055,6 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (29,9 процент), һәлак булган һәм зарарланган агач утыртмаларын кискәндә – 2333,0 мең куб.метр (34,0 процент), урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы булдыруга бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү өчен билгелэнгән урман утыртмаларын кискәндә – 564,8 мең куб.метр ликвидлы агач материалы (8,2 процент).

ТР Урман планы гамәлдә булчак план чорына өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын кискәндә ликвидлы агач материалын әзерләүнең ел саен мөмкин булган күләме 13290,4 гектар мәйданда 1773,3 мең куб.метр төшкил итәчәк. Урман участкаларын арендаучылар тарафыннан, дәүләт экспертизасын үткән урманнарны үзләштерү проектлары нигезендә ел саен 90,4 мең куб.метр ликвидлы агач кисү күздә тотыла, гражданныр тарафыннан үз ихтияжлары өчен агач әзерләү максатыннан – ел саен 90,0 мең куб.метр ликвидлы агач. Кече һәм урта бизнес вәкилләренә гамәлдәге дәүләт ярдәме юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан агач әзерләүне арттыруга йогынты ясады, шул ук вакытта кече һәм урта бизнес вәкилләре өчен аукционнар аша, алга таба өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын тоташ кисү буенча агач әзерләү күләмен арттырып, гомуми проект куәте 3200,0 мең куб.метр булган «Кастамону Интегрейтед Вуд Индастри» ЖЧЖ заводының өченче чиратын чимал белән тәмин итү өчен дә, 588,1 мең куб.метрдан ким булмаган ликвидлы агач сату күздә тотыла, аны якын киләчәктә ачу планлаштырыла.

Урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын, урман инфраструктурасы булдыруга бәйле булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү өчен билгелэнгән урман утыртмаларын кисү – ел саен 426,9 гектар мәйданда 5,5 мең куб.метр, шул исәптән РФ Урман кодексының 43–46 статьялары нигезендә урманнардан файдаланучы

затларның аерым категорияләре тарафыннан урманнарны торгызуны һәм урман үстерүне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән кисүләр.

ТР Урман планы гамәлдә булчак алдагы чорда урман утыртмаларының яшенә һәм урманнарны карауга бәйлә рәвештә, урман утыртмаларын карау максатында уздырыла торган кисүләр вакытында агач әзерләү максатларында кисүләрнең түбәндәге төрләре планлаштырыла: сирәкләп кисү, үсешендә туктап калган агачларны кисү, урман утыртмаларының яшь структурасын тамырдан үзгәртү максатында кисүләр. Урман утыртмаларын тәрбия кылганда агач әзерләүнең еллык рәхсәт ителгән күләме 10400,1 гектар мәйданда 408,0 мең куб.метр тәшкил итәчәк.

ТР Урман планы гамәлдә булчак чорга төрле әзерләүчеләр тарафыннан агач материалы әзерләүнең планлаштырылган күләмнәре 6 нчы таблицада күрсәтелгән.

6 нчы таблица

Төрле әзерләүчеләр тарафыннан агач материалы әзерләүнең
планлаштырыла торган күләмнәре

Хәзерләүче	Үлч. бер.	ТР Урман планы гамәлдә булган ел									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Урман участок- ларын арендалап торучылар	гектар	1840	1840	1374	1374	1374	1125	1125	1033	1033	1033
	мең куб.м	106,0	106,0	131,6	131,6	131,6	107,6	107,6	107,8	107,8	107,8
Граждан- нар тара- фыннан үз ихтыяж- лары өчен	гектар	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	мең куб.м	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0
Юридик затлар һәм шәхси эшкучлар	гектар	3980,4	5652,1	11278,8	11278,8	11278,8	11345,4	11345,4	12037,2	12037,2	12037,2
	мең куб.м	588,1	835,1	1532	1532	1532	1592,9	1592,9	1636,2	1636,2	1636,2
Урман хужалы- клары тарафын- нан урман- нарны сирәкләү, үсешендә туктап калган агачларны кисү, урман утыртма- ларын	гектар	7935,5	7935,5	12048,8	12048,8	12048,8	10220,1	10220,1	10215,7	10215,7	10215,7
	мең куб.м	268,0	268,0	473,0	473,0	473,0	390,8	390,8	404,0	404,0	404,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
яңартып кисү һәм яшъ структура- сын тамырдан үзгәртү максатын- да ағач- ларны кисү максатла- рында уздырыла торган кисүләр											
Урман, урман эшкәртү инфрас- структурасы объектла- рын һәм урман инфрас- структурасы булдыруга бәйле булмаган объектлар- ны төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуата- цияләү өчен урман участокла- рында урман утыртма- ларын кискәндә	гектар	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9	426,9
	мең куб.м	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Барлығы	гектар	15182,8	16854,5	26128,5	26128,5	26128,5	24117,4	24117,4	24712,8	24712,8	24712,8
	мең куб.м	1057,6	1304,6	2232,1	2232,1	2232,1	2186,8	2186,8	2243,5	2243,5	2243,5

ТР Урман планы гамәлдә булчак чорга жәмгыятьнең урманнарға һәм урман ресурсларына булган ихтыяжын канәгәтләндерү өчен урманнардан күп максатлы, рациональ, өзлексез, ярлыландырмыйча файдалану максатларында, гражданнарға үз ихтыяжлары өчен ағач материалы әзерләү, юридик һәм шәхси эшқуарларға инвестиция проектларын гамәлгә ашыру, дәүләт ихтыяжларын яки муниципаль ихтыяжларны канәгәтләндерү максатларында, урманнардан планлаштырылган файдалану зоналары бүлеп

бирелеп, урман фонды жирләре территориясе зоналарга бүленде, ул 7 нче таблицада билгеләнгән.

Зоналарга бүлү ТР Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда урманчылыктарда кисүләренң ирешелгән күләмнәрен исәпкә алып, шулай ук агач материалы әзерләү максатларында урманнардан файдалануда гамәлдәге шартнамәләр булуын исәпкә алып башкарылган.

7 нче таблица

Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга жәмгыятьнең ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен агач материалы әзерләү максатларында урманнардан файдалануның (үзләштерүнең) планлаштырылган зонасы

Урманчылык	Гражданнар тарафыннан шәхси ихтыяжлар өчен агач материалы әзерләү, өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын кисүләр буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән, процент	Юридик затлар һәм шәхси эшкурлар тарафыннан агач материалы әзерләү, өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын кисүләр буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән, процент	Урманнарны үзләштерү өлкәсендә инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен агач материалы әзерләү, өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын кисүләр буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән, процент	Дәүләт ихтыяжларын яки муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен агач материалы әзерләү, өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын кисүләр буенча агач материалы әзерләүнең мөмкин булган гомуми күләменнән, процент
1	2	3	4	5
Әгерже	2,3	планлаштырылмый	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Азнакай	16,0	84,0	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Аксубай	25,4	74,6	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Әлки	18,5	81,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Әлмәт	27,0	55,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Арча	29,9	70,1	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Баулы	21,5	78,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Биләр	19,5	80,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Болгар	12,7	87,3	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Бөгелмә	10,3	89,7	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Буа	17,1	82,9	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Алабуга	25,6	74,4	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Зәй	6,5	74,2	планлаштырылмый	планлаштырылмый

1	2	3	4	5
Зеленодольск	35,2	64,8	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Ары	26,6	73,4	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Кайбыч	25,9	74,1	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Кәләй	4,8	95,2	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Кама	7,9	92,1	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Кызыл Йолдыз	6,3	88,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Лаеш	33,3	66,7	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Лениногорск	7,1	92,9	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Мамадыш	23,2	76,8	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Минзәлә	4,7	95,3	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Түбән Кама	8,5	91,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Нурлат	20,3	79,7	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Идел бие	23,8	76,2	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Шөһәр яны	планлаштырылмый	планлаштырылмый	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Саба	0,1	99,9	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Төтеш	9,5	90,5	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Чирмешән	16,8	83,2	планлаштырылмый	планлаштырылмый
Лубян	20,7	79,3	планлаштырылмый	планлаштырылмый

Агач материалы өзерлөгүгә бәйле рөвештә кисүләрдә агач материалы алуның ел саен рөхсәт ителгән күләме (файдалану өчен исәпләнгән диләнке) 8 нче таблицадә күрсәтелгән. Иәлак булган һәм зыян күргән урман утыртмаларын ел саен кисү күләме ТРдә урманнарның санитар торышын исәпкә алып исәпләнә.

Татарстан Республикасында агач өзерлөү максатларында урманнарны кулланган урман кишәрлекләрен арендаучылар тарафыннан ТР Урман планы гамәлдә булу чорына ел саен 1033 гектар мәйданда 107,8 мең куб.метр ликвидлы агач өзерлөү планлаштырыла.

ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга урманнардан файдалануның күренеп торган төп һәм аеруча перспективалы берничә төре булуга карамастан, төбөктөгә урманнардан, төрле интенсивлык дәрәжәсенә карап, мөмкин булган барлык төрләр буенча диярлек файдалану планлаштырыла, ТР Урман планы гамәлдә булачак чорга урманнардан файдалануның әлегә перспективалы юнөлешләре әлегә ТР Урман планына 22 нче кушымтада күрсәтелгән.

**Татарстан Республикасы урманнарында агач әзерләү белән бәйлә кисү
вакытында агач материалы алуның еллык рәхсәт ителгән күләме (исәпләнгән
урман бүлемтеге)**

Кисү төрләре	Ылыслы			Яфраклы каты токимнар			Яфраклы йомшак			Барлыгы		
	мәй- даны, гектар	запас, мөң куб.м		мәй- даны, гектар	запас, мөң куб.м		мәй- даны, гектар	запас, мөң куб.м		мәй- даны, гектар	запас, мөң куб.м	
		лик- видлы	эшкә яраклы		лик- видлы	эшкә ярак- лы		лик- видлы	эшкә ярак- лы		лик- видлы	эшкә яраклы
Өлгергән һәм картайган урман утыртма- ларын кисү	617,4	110,8	89,6	1244,9	96,1	57,3	11757,9	1609,4	760,6	13620,2	1816,3	907,5
Урманнарны карау максатла- рында урман утыртмала- рын кисү	4327,9	188,1	127,8	1210,3	28,5	10,8	5127,5	205,1	109,4	10665,7	421,7	248,0
Урман, урман эшкәртү инфраструк- турасы объектларын һәм урман инфраструк- турасы булдыруга бәйлә булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуата- цияләү өчен урман учас- токларында урман утыртма- ларын кисү	68,7	1,6	1,1	62,0	0,3	0,2	296,2	3,6	1,3	426,9	5,5	2,6
Барлыгы	5014,0	300,5	218,5	2517,2	124,9	68,3	17181,6	1818,1	871,3	24712,8	2243,5	1158,1

Жәмгыятьнең ресурс потенциалын арттыру өчен ТР урманнарын рекреацион куллану мөһим. Рекреация эшчәнлеген гәмәлгә ашыру республикада урманнардан файдалануның иң массакүләм төрләренең берсе булып тора, шөһәрләрдә яшәүчеләр саны даими тизлек белән артуга бәйлә рәвештә туризм һәм табигатьтә ял итү популярлаша һәм кирәкле була бара.

Урман кишәрлекләреннән рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында файдаланучы дөвалау-савыктыру, спорт һәм башка учреждениеләрдән тыш, төбәк чикләрендә рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен объектлар төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү күздә тотылган урманнарны үзләштерүнең планлаштырыла торган берничә зонасы бар (9 нчы таблица). Сортны һәм сәламәт яшәү рәвешен үстерүгә юнәлдерелгән, тормышка ашырыла торган берничә проект Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Рәисе тарафыннан теләктәшлек тапты.

9 нчы таблица

Чикләрендә рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру объектларын төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү күздә тотылган урманнарны үзләштерүнең планлаштырыла торган зоналары

Урманчылык	Кишәрлек урманчылыгы	Квартал №	Кулланучы исеме, объект	Планлаштырыла торган чаралар
1	2	3	4	5
Әлки	Базарлы Матак	17	«Дубки» балаларны жәйге сәламәтләндерү лагере МБУ	Реконструкция максатларында спорт-техник корылмалар төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ Аланы	106, 114, 155, 156	«Орленок» балаларны савыктыру лагере, «Дружба», «Солнечный», «Юность» спорт-савыктыру лагерьлары	Реконструкция максатларында физкультура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнештәге корылмалар комплексын ремонтлау һәм төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ Аланы	134, 135	«Ян» тау чаңгысы комплексы	Тау чаңгысы комплексын реконструкцияләү максатларында чаңгы трассасын киңәйтү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ Аланы	174, 175, 202	«Ян» тау чаңгысы комплексы	Тау чаңгысы комплексын реконструкцияләү максатларында спорт-техник корылмалар төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ Аланы	5, 6, 134	«Ян», «Ромашкино» шифаханә-профилакторийлары	Шифаханәләрне реконструкцияләү максатларында спорт һәм физкультура-савыктыру корылмалары төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Әлмәт	Поташ Аланы	134	«СМП-Нефтегаз» АЖ	Халыкның ялын һәм савыктыруны оештыру максатларында парк тибында спорт-савыктыру комплексын төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ Аланы	106	«Транснефть- Прикамье» АЖ (Әлмәт район нефтьүткәргечләр идарәсе)	Шифаханәне реконструкцияләү максатларында спорт һәм физкультура-савыктыру корылмалары төзү планлаштырыла
Әлмәт	Поташ Аланы	174, 175, 202	«Снежинка» ЖЧЖ, «Юность» МБ МБУ	Чаңгы һәм тау чаңгысы комплексын реконструкцияләү максатларында спорт- техник корылмалар төзү планлаштырыла
Болгар	Спас	46	ТР Спас муниципаль районының «Болгар» балаларны савыктыру-белем бирү үзәге» балаларга өстәмә белем бирү МБМУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Буа	Чүпрәле	35, 36	ТР Чүпрәле муниципаль районының «Чайка» балаларны савыктыру лагере МАУ	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күпмаксатлы таудан чаңгы шуу трассаларын төзү планлаштырыла
Буа	Буа	37	ТР Буа муниципаль районының «Чайка» балаларны савыктыру лагере ӨБМАУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Буа	Буа	40	«Бор» балаларны савыктыру лагере (ТР Буа муни- ципаль районы «Чайка» балаларны савыктыру лагере ӨБ МБУ филиалы)	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Буа	Чүпрәле	35	ТР Чүпрәле муниципаль районының «Чайка» балаларны савыктыру лагере МАУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Зелено- дольск	Красный Октябрь	81	«Ял» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча шәһәр үзәге» Казан шәһәре яшьләр сәясәте муни- ципаль бюджет учреждениесенен «Березка» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Зелено- дольск	Красный Октябрь	81	«Лето» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча республика үзәге» ДБУ «Пионер» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Зелено- дольск	Әйшә	35	«Лето» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча республика үзәге» ДБУ «Мечта» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Зелено- дольск	Әйшә	74	«Лето» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча республика үзәге» ДБУ «Чайка» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Кама	Чистай	66	ТР Чистай муниципаль районы «Яшьләр	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру

1	2	3	4	5
			үзөгө» МБУ «Солнышко» жэйге савыктыру лагере	корылмаларын төзү планлаштырыла
Кама	Чистай	16	«Чистай муниципаль районы «Ватан» хәрби-патриотик эш һәм яшьләрне чакырылышка кадәр әзерләү үзөгө" МБУ «Ровесник» жэйге савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Лаеш	Питрәч	76, 79, 80	Питрәч муниципаль районының «Комплекслы балалар- яшүсмерләр спорт мәктәбе» ӨББ МБМУ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында чаңгы һәм жәяү йөрү өчен маршрут булдыру планлаштырыла
Лаеш	Питрәч	76	Питрәч муниципаль районының «Комплекслы балалар- яшүсмерләр спорт мәктәбе» ӨББ МБМУ	Халыкның ялын һәм савыктыруны оештыру максатларында спорт корылмаларын төзү планлаштырыла
Лаеш	Питрәч	77	«Олимп» ССЛ «Фехтование буенча олимпия резервы республика спорт мәктәбе» ДАУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Ленино- горск	Лениногорск	114	ТР «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен «Дружба» балалар савыктыру лагере» МБУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Мамадыш	Келәүш	100	ТР Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының «Яшьләр эшләр һәм спорт бүлеген» МКУ	Халыкның ялын оештыру, савыктыру һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында спорт һәм физик культура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Мамадыш	Комазан	96	ТР Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ	Халыкның ялын оештыру максатларында парк тибында халыкның ял итү майданчыкларын төзү планлаштырыла
Мамадыш	Комазан	97	ТР Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ	Халыкның ялын оештыру һәм халыкны савыктыру максатларында күпмаксатлы чаңгы трассасын һәм спорт корылмаларын төзү планлаштырыла
Мамадыш	Соколка	26	«Кама» балаларны савыктыру лагере МБУ	Балалар ялын оештыру һәм балаларны савыктыру максатларында балаларны савыктыру лагерын үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү планлаштырыла Рекреация һәм мәктәп балаларының ял итү зоналарын үстерү максатларында спорт-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Минзәлә	Юртово	152	«Балалар ижаты йорты» ӨББ МБУ	Балалар ялын оештыру һәм балаларны савыктыру максатларында балаларны савыктыру лагерын үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү планлаштырыла
Минзәлә	Юртово	153	«Олимп» балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе» балаларга өстәмә белем бирү МБМУ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында чаңгы һәм жәяү йөрү өчен маршрут булдыру планлаштырыла
Минзәлә	Юртово	153, 194, 196	Минзәлә муниципаль районы «Мәгариф бүлеге» МКУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Минзәлә	Юртово	16:28:0000 00:1536 (жир кишәрле-генәң кадастр номеры)	«Минзәлә шәһәре Балалар ижаты йорты» МБУ «Солнышко» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Минзәлә	Мөслим	35	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБУ «Лесная страна» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Баграж	70	«Ялта-Зәй» спорт әзерлегә үзәге» КСУ	Республика чаңгы спортын үстерү максатларында спорт корылмасы төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	7, 8, 9, 10	«Батыр» балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе» ӨББ МБУ	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күпмаксатлы чаңгы трассаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	26, 118	«Чайка» балаларны савыктыру лагере	Реконструкция максатларында физкультура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнештәге корылмалар комплексын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	118	«Түбән Кама индустриаль техникумы» ДАҺББУ	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күпмаксатлы чаңгы трассаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	2	«Түбән Кама нефтехим» ГАЖ «Нефтехимик» спорт клубы учреждениесе	Туризмны һәм рекреация зоналарын үстерү максатларында күпмаксатлы чаңгы трассаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Кызыл Юл	30	«Заря» балаларны савыктыру лагере МБУ	Лагерьны реконструкцияләү максатларында спорт һәм физкультура-савыктыру корылмаларын ремонтлау һәм төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Биклән	1	«Кама» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Түбән Кама	Кызыл Юл	71	Зәй муниципаль районы «Созвездие» балаларны савыктыру лагере» МБУ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Нурлат	Чулпан	42	«Заречный» балаларны савыктыру лагере	Рекреация зоналарын үстерү максатларында физик культура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнешендәге корылмаларны төзү һәм үзгәртеп кору планлаштырыла
Нурлат	Чияле Алан	89, 96	«Вишневая Поляна» балаларны савыктыру лагере	Рекреация зоналарын үстерү максатларында физик культура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнешендәге корылмаларны төзү һәм үзгәртеп кору планлаштырыла
Нурлат	Чияле Алан	80, 120	Балалар- яшүсмерләр спорт мәктәбе	Рекреация зоналарын үстерү максатларында физик культура-савыктыру һәм спорт-техник билгеләнешендәге корылмаларны төзү һәм үзгәртеп кору планлаштырыла
Идел буе	Ключище	27	ТР Инвестицион үсеш агентлыгы	Халыкның ялын оештыру максатыннан актив ял паркы (бау паркы) төзү планлаштырыла
Идел буе	Шылаңгы	66, 27	«Казан Органик синтез» ГАЖ	Халыкны тернәкләндерү һәм савыктыру максатларында социаль- юнәлешле һәм мәдәни- савыктыру объекттын төзү планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	11, 13, 24, 25	«Балкыш шифаханәсе» («Татэнерго» АЖ)	Халыкны дөвалау һәм ял иттерү максатларында шифаханә- профилакторийны реконструкцияләү планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	24	«Балкыш шифаханәсе» («Татэнерго» АЖ)	Халыкны савыктыру максатларында дөвалау- савыктыру объектларын төзү планлаштырыла
Шәһәр яны	Биектау	37	«Ял» балаларны һәм яшләрне савыктыру, аларның ялын, шөгыль белән тәэмин ителешен оештыру буенча	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
			шәһәр үзәге» Казан шәһәре Яшьләр сәясәте МБУ «Спутник» балаларны савыктыру үзәге	
Шәһәр яны	Биектау	92	«Ял» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча шәһәр үзәге» Казан шәһәре яшьләр сәясәте МБУ «Молодежный» савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	38, 45	«Ял» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча шәһәр үзәге» Казан шәһәре яшьләр сәясәте МБУ «Юнитур» туристлык-туган якны өйрәнү лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Шәһәр яны	Матюшино	67	«Гидроспецстрой» Казан ремонт-төзелеш фирмасы» ЖЧЖ	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла
Шәһәр яны	Биектау	61	«Ял» балаларны һәм яшьләрне савыктыру, аларның ялын, шөгылъ белән тәэмин ителешен оештыру буенча шәһәр үзәге» Казан шәһәре яшьләр сәясәте муниципаль бюджет учреждениесенен «Огонек» балаларны савыктыру лагере	Үзгәртеп кору максатларында физкультура-савыктыру корылмаларын төзү планлаштырыла

1	2	3	4	5
Тәтеш	Тәтеш	79	Тәтеш районы балалар- яшүсмерләр спорт мәктәбе ӨББ МБУ	Рекреация зоналарын үстерү максатларында чаңгы һәм жәяү йөрү һәм ярышлар өчен маршрут булдыру планлаштырыла
Тәтеш	Тәтеш	150	«Чайка» балаларны савыктыру лагере	Рекреация зоналарын һәм мәктәп укучыларының ял зоналарын үстерү максатларында спорт- савыктыру объектларын үзгәртеп кору һәм төзү планлаштырыла

Элеккеге ТР Урман планы гамәлдә булган чорда рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен урманнардан файдалану темпларын исәпкә алып, ТР Урман планы гамәлдә булачак киләсе чорга ел саен урманнардан кимендә 1730 гектар мөйдәндә файдалану планлаштырыла, ә киләсе Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булачак бөтен чорга әлеге максатларда урманнардан файдалануның гомуми күләме 15947,2 гектар тәшкил итәчәк.

Тикшерелгән мәгълүматларга караганда, нефть, күмер, янучан сланец, бакыр, торф, известьташ һәм доломитлар ТРда төп файдалы казылмалар булып тора. Әмма төбәкнең төп байлыгы нефть булды һәм шулай булып кала да. Нәкъ менә нефть ятмаларын эшкәрткәндә урманнар жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмалар табу һәм чыгару максатларында кулланыла. Гомумән алганда, төбәктә 120дән артык нефть ятмасы эшкәртелә, аларның иң эреләре – Ромашкино, Баулы, Саусбаш, Яңа Елхово – төбәкнең көньяк-көнчыгыш өлешендә урнашкан. Татарстанда нефть чыгаруның 70 елдан артык тарихы булуына карамастан, төбәктә элеккечә үк файдалы казылмаларның яңа ятмаларын эзләүгә юнәлдерелгән геологик разведка, шулай ук махсус полигоннарда авыр чыгарыла торган нефть запасларын чыгару буенча иң яңа ысулларны һәм алдынгы технологияләрне сынау үткәрелә.

Бу факторлар урманнарны геологик өйрәнү, файдалы казылмалар табу һәм чыгару максатларында куллануның киләчәк перспективасы турында сөйли. ТР Урман планы гамәлдә булачак алдагы чорда урманнарны бу максатларда куллану тотрыклы үсәчәк һәм 2028 елга ел саен 13709 гектардан ким булмаячак, ә ТР Урман планы гамәлдә булган барлык чорда урманнарны куллануның гомуми күләме 127975,6 гектардан ким булмаячак.

Бөтен төбәк буенча автомобиль юлларының алга киткән челтәрен, үтеп булмаслык территорияләренең булмавын һәм 30 төр имезүче һәм 51 төр кош исәпләнгән киң аучылык фаунасы белән бергә республиканың теләсә кайсы ноктасына барып житү мөмкинлеген исәпкә алып, урманнардан күп кенә урманчылыктарда аучылык хужалыгы өлкәсендәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдалану ТР Урман планы гамәлдә булачак алдагы чорда кирәкле булачак.

Ел саен әлеге максатларда кулланылырга планлаштырылган урманнарның гомуми майданы 154350 гектардан ким булмагач, ә ТР Урман планы гамәлдә булган барлык чорда урманнарны куллануның гомуми күләме 2079200 гектар тәшкил итәчәк.

Кайбер урманчылыктарда урманнарда РФ Урман кодексының 6 статьясындагы 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка төрләр өчен файдалану өстенлекле булгач, ел саен урманнар 16476 гектар майданда файданылачак.

ТР Юстиция министрлыгы мәгълүматларына караганда, ТР административ-территориаль берәмлекләр һәм торак пунктлар реестрында 4 республика әһәмиятендәге шәһәр, 9 район әһәмиятендәге шәһәр, 18 шәһәр тибындагы поселок, 3077 авыл торак пункты исәпләнә, алар электр энергиясе һәм су белән өзлексез тәмин итүгә мохтаж. Шулай ук урманнарда файдаланганда, аерым алганда, жир асты байлыктарын геологик өйрәнгәндә, файдалы казылмаларны табу һәм чыгаруны гамәлгә ашырганда, рекреацион эшчәнлек алып барганда һәм башка төрләрдә тиешле инфраструктура (электр линиясе, трассалар, торба үткәргечләр) салырга кирәк, бу исә урманнарны линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү максатларында кулланырга китерә. Димәк, урманнарны мондый дәрәжәдә куллану барлык урманчылыктарда да жалеп ителәчәк, ә ТР Урман планы гамәлдә булгач чорда куллануның гомуми күләме 90376,7 гектар тәшкил итәчәк.»;

4.4 бүлекчәдә:

түбәндәге эчтәлеккә яңа унынчы абзац өстәргә:

«Урманнарда файдалануның интенсивлыгы дәрәжәсе буенча урманчылыктар, участок урманчылыктары майданнарын бүлү ТР Урман планына 28 нче кушымтада бирелгән.»;

унынчы – унсигезенче абзацларны тиешенчә унберенче – унтугызынчы абзацлар дип санарга;

б) V бүлекнең 5.6 бүлекчәсен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5.6. Дәүләт урман реестрын алып баруны оештыру һәм төп чаралар турында мәгълүмат

2025 елның 1 гыйнварыннан Россия Федерациясе Урман кодексының 93¹ статьясындагы 3 өлеше нигезендә дәүләт урман реестрын алып бару вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан электрон формада гамәлгә ашырыла.

Дәүләт урман реестрын алып бару максатларында урман комплексының федераль дәүләт мәгълүмат системасы төзелде.

Россия Федерациясе Урман кодексының 93¹ статьясындагы 1 өлеше нигезендә урман комплексының федераль дәүләт мәгълүмат системасына белешмәләр кертү һәм документларны күрсәтелгән системада урнаштыру урман комплексының федераль дәүләт мәгълүмат системасы операторы тарафыннан, шулай ук әлеге Кодекстың 81–84 статьялары нигезендә тиешле карарлар кабул итүгә, документларны дәүләт урман реестрын алып бару

тәртибендә каралган тәртиптә карауга вәкаләтле дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында һәм Россия Федерациясе Урман кодексының 93¹ статьясындагы 4 өлеше нигезендә юридик яисә физик затлар тарафыннан урман комплексының федераль дәүләт мәгълүмат системасыннан файдаланып документлар формалаштыру нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

Дәүләт урман реестрына белешмәләр кертү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт урман реестрын алып бару кагыйдәләрен раслау турында» 2025 елның 25 августындагы 1378 номерлы карары белән расланган Дәүләт урман реестрын алып бару кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2025 елда дәүләт урман реестрына белешмәләр 125 вазыйфаи зат тарафыннан кертелә, алар исәбендә Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы аппараты штатындагы 32 вазыйфаи зат һәм урманчылыктар штатындагы 93 вазыйфаи зат бар.»;

в) VI бүлекнең 6.4 бүлекчәсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6.4. Чараларны финанслау күләмнәрен бәяләү

«ТР Урман планының планлаштырылган чараларын үтәүгә чыгымнар күләме Министрлык тарафыннан тапшырылган чыгымнар турында хисап белешмәләре (2024 елга 1-субвенция (15-ОИП)) һәм 2024 елга һәм аннан соңгы чорга (2025 елга һәм 2026 һәм 2027 еллар план чорына расланган бюджет проектларын яклау мәгълүматлары нигезендә) план күрсәткечләре нигезендә билгеләнгән. Мәгълүмат өлгәе ТР Урман планына 33 нче кушымтада бирелгән.»;

г) 5 нче кушымта таблицасында:

11–17 пунктларны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«	11	Балтач	төбәк өһәмиятенә ия комплекслы профильле дәүләт табигать тыюлыгы	Арча	Балтач	-	81, 82, 85-88, 101, 105, 111, 112, 122-124 урман кварталлары, 73, 83, 84, 92, 96-99, 102, 103, 106, 113, 135, 136 урманнар кварталлары өлешләре	1819,5405
	12	Казансу чыганаклары	төбәк өһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	37 урман кварталы, 24-26, 36, 47-49, 58, 59, 68 урман кварталлары өлешләре	668,1668
	13	Рукотворный лес	төбәк өһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	19, 31, 32, 42, 43 урман кварталлары өлешләре	612,3576
					Балтач	-	106 урман кварталы, 107, 114, 115 урман кварталлары өлешләре	

14	Аю урманы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	54, 65 урман кварталлары, 56, 64 урман кварталлары өлешләрә	418,0712
15	Ашыт	төбәк әһәмиятенә ия комплекслы профильле дәүләт табигать тыюлыгы	Арча	Тукай	-	119 урман кварталы өлеше	190,171
16	Чепья урманы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Арча	Балтач	-	15, 19, 22 урман кварталлары өлешләрә	102,0969
17	Шорский	төбәк әһәмиятенә ия дәүләт табигать зоологик тыюлыгы	Арча	Тукай	-	1, 8 урман кварталлары, 2-7, 9-17, 21 урман кварталлары өлешләрә	1515,1178

»;

38–41 пунктларны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

38	Бөрсет ак чыршылыклары	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Кама	Кама	-	69, 72, 73, 76 урман кварталлары, 27, 31, 66 урман кварталлары өлешләрә	181,7474
				Бөрсет	-	10 урман кварталы өлеше	
39	1906 елгы карагай урман культуралары	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Кама	Шумбут	-	194 урман кварталы, 203 урман кварталы өлеше	27,3707
40	Бөрсет елгасы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Кама	Бөрсет	-	2, 10, 18, 26, 27 урман кварталлары өлешләрә	10,146
				Кама	-	4, 27, 32, 39, 54, 62 урман кварталлары өлешләрә	
				Шомарбаш	-	11 урман кварталы өлеше	
41	Чиста болыннар	төбәк әһәмиятенә ия комплекслы профильле дәүләт табигать тыюлыгы	Кама	Чистай	-	16, 17 урман кварталлары өлешләрә	41,5726

»;

69 һәм 70 пунктларны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

69	Мишә	төбәк әһәмиятенә ия дәүләт табигать зоологик (аучылык) казаннигы	Лаеш	Питрәч	-	69-74, 76-77, 79- 92 кв., 93 кв. 1- 26, 30, 33, 35-36 бүл., 94 кв. 1-34, 36-39, 43 бүл., 95- 99, 102-109 кв., 176 кв. 1-12, 15- 32 бүл., 177 кв. 1- 2, 13-31 бүл., 178 кв., 181 кв. 1-5, 32-42, 78 бүл., 182 кв. 1-3, 21-22 бүл.	3523,1
			Кама	Шомарбаш	-	4, 5, 7-9, 11-26 урман	4176,4491

						кварталлары, 1, 3, 6 урман кварталлары өлешлөре	
						Усали - 2 урман кварталы өлеше	
						Әбде - 22, 28-30, 36-40, 72-76 кв.	
						Арыш - 10, 41-91, 93-97, 109-111, 113, 115-118, 145-146, 164, 171-173, 179 кв.	
						Котлы Бөкөш - 9, 10-18, 70, 84 кв.	
						Балык Бистәсе - 1-27, 29-44, 50-54, 60-62, 85-97 кв.	
70	Сурнар	төбәк әһәмиятенә ия дәүләт табигать зоологик (аучылык) заказнигы	Арча	Балтач	-	101, 105, 106, 113, 114, 119, 122-124, 126-129, 133-140, 144- 148, 151-156 урман кварталлары, 96-100, 102, 103, 107-112, 115-117, 120, 121, 125, 130, 132, 142, 143, 149 урман кварталлары өлешлөре	4882,6513
			Арча	Сурнар	-	18-20, 26-34, 36-45, 48-54, 56, 59-64, 69- 71 урман кварталлары, 21, 24, 25, 35, 46, 47, 55, 57, 58, 65-68, 72-75 урман кварталлары өлешлөре	5817,8126

»;

«Урман фонды жирләрендә урнашкан урманнар» бүлегенә түбәндәге эчтәлекле 63¹-63⁴ пунктларын өстәргә:

63 ¹	Казансу елгасы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Арча	Сурнар	-	24, 25 урман кварталлары өлешлөре	0,8142
				Тукай	-	153 урман кварталы өлеше	
63 ²	Шушма елгасы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Арча	Тукай	-	50, 55 урман кварталлары өлешлөре	0,3063
63 ³	Суша елгасы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Кама	Кама яны	-	70, 79 урман кварталлары өлешлөре	4,2878
63 ⁴	Шумбут елгасы	төбәк әһәмиятенә ия табигать һәйкәле	Кама	Кама яны	-	69, 77, 86 урман кварталлары өлешлөре	33,8716

»;

д) 9 нчы кушымта таблицасында:

«Урман фонды жирләрәндә урнашкан урманнар» бүлегендә:

«Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларыннан файдалану» юлында:

19 нчы графада «79683,5» саннарын «79680» саннарына алмаштырырга;

20 нче графада «89089,5» саннарын «89086,2» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар төзү» юлында:

15 нче графада «23266» саннарын «23098» саннарына алмаштырырга;

18 нче графада «1236» саннарын «1170» саннарына алмаштырырга;

20 нче графада «24502» саннарын «24268» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм аларны яңарту» юлында:

15 нче графада «46438» саннарын «47166» саннарына алмаштырырга;

18 нче графада «2915» саннарын «2550» саннарына алмаштырырга;

19 нчы графада «321» саннарын «0» санына алмаштырырга;

20 нче графада «49674» саннарын «49716» саннарына алмаштырырга;

«Татарстан Республикасы буенча барлыгы» бүлегендә:

«Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларыннан файдалану» юлында:

19 нчы графада «79683,5» саннарын «79680» саннарына алмаштырырга;

20 нче графада «89089,5» саннарын «89086,2» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар төзү» юлында:

15 нче графада «23566» саннарын «23398» саннарына алмаштырырга;

18 нче графада «1236» саннарын «1170» саннарына алмаштырырга;

20 нче графада «24802» саннарын «24568» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм аларны яңарту» юлында:

15 нче графада «55688» саннарын «56416» саннарына алмаштырырга;

18 нче графада «2915» саннарын «2550» саннарына алмаштырырга;

19 нчы графада «321» саннарын «0» санына алмаштырырга;

20 нче графада «58924» саннарын «58966» саннарына алмаштырырга;

е) 11 нче кушымтаны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

**«Татарстан Республикасы
Урман планына
11 нче кушымта**

**Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда
урманнарны торгызу чаралары һәм әлеге Татарстан Республикасы Урман
планы гамәлдә булган чорда күрсәткечләр**

Урманнарны саклау чаралары исеме	Үлчәү берәмлеге	Чараларны үтәү күләмнәре														
		финанслау чыганаclarы буенча алдагы урман планы гамәлдә булган чорга планы*					финанслау чыганаclarы буенча алдагы урман планы гамәлдә булган чорда фактик					әлеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга финанслау чыганаclarы буенча планы				
		Федераль бюджет акчалары исәбеннән	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән	Жирле бюджетлар акчалары исәбеннән	Урманнардан файдаланучы затлар акчалары исәбеннән	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән	Жирле бюджетлар акчалары исәбеннән	Урманнардан файдаланучы затлар акчалары исәбеннән	Барлыгы	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән	Жирле бюджетлар акчалары исәбеннән	Урманнардан файдаланучы затлар акчалары исәбеннән	Барлыгы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урман фонды жирләрендә урнашкан урманнар																
Урман торгызу, барлыгы	га	0	0	0	0	25284	17939,6	0	0	2338,4	20278	15490,8	0	0	14673	30163,8
Ачык тамыр системалы чөчкеннәр утырту юлы белән ясалма нигездә урман торгызу	га	0	0	0	0	21734	15199,9	0	0	1169,1	16369,0	9700,0	0	0	2092,2	11792,2
Ябык тамыр системалы чөчкеннәр утырту юлы белән ясалма нигездә урман торгызу	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	2585,2	0	0	38,4	2623,6
урман үсемлекләре орлыкларын чөчү юлы белән ясалма нигездә урман торгызу	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	8	8,0
Табигий ысул белән урман торгызу (урман утыртмалары чыбылдыгы астында яңадан торгызылган урман утыртмаларының төп урман токымнарының яшәешкә сәләтле буынын (үсентеләрне) саклап калу юлы белән урманның табигий торгызылуына ярдәм итү)	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	50,0	0	0	509	559,0
табигий процесслары нәтижәсендә урманнарның табигий торгызылуы	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1892,0	0	0	11165,4	13057,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Өлгөргөн һәм картайган утыртмаларны кисү планлаштырылган уриннарда һәм агачлар киселгән уриннарда туфрак өслөгән минеральлаштыру юлы белән урман табигый нигездә торгызу (урманның табигый торгызылуына ярдәм итү)	га	0	0	0	0	3300	2667,7	0	0	1059,7	3727,4	1192,0	0	0	860	2052,0
Урманнарны табигый һәм ясалма торгызуны берләштерү исәбенә катнаш нигездә урман торгызу	га	0	0	0	0	250	72	0	0	109,6	181,6	71,6	0	0	0	71,6
Урманнарны компенсацияләү юлы белән торгызу һәм урман үрчәтү	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	2779	2779,0
Үсентеләр, чөчкөннәр, сабаклар утырту яисә урман үсемлекләре орлыкларын чөчү ысуллары белән ясалма урман утыртмалары булдыру юлы белән урман үстөрү	га											902,4	0	0	0	902,4
Урман культураларын туфракны йомшарту юлы белән агротехник карау, бер үк вакытта культуралар рәтләрсендә һәм рәт араларында үләнчел һәм агач үсемлекләрен юкка чыгару	га	0	0	0	0	188202	139418,7	0	0	8196,3	147615,0	119912,9	0	0	20846,1	140759,0
Урман культураларын тулыландыру, минераль ашламалар белән тукландыру һәм урман культураларына су сибү юлы белән урман культураларын агротехник карау	га	0	0	0	0	63584	35460,9	0	0	1646,1	37107,0	38838,8	0	0	4797,8	43636,6
Урман кишәрлекләрен урман культураларын утырту өчен мөйданны агачтан, ташлардан, кирәкмөгән агач үсемлекләреннән, вак төпләрдән, корыган агач көүсәләреннән тоташ яисә полосалы (өлешчә) чистарту юлы белән әзерләү	га	0	0	0	0	0	21	0	0	0	21,0	12843,0	0	0	967,8	13810,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урман кишәрлекләрен урман культураларын ытырту өчен техника хәрәкәтенә комачаулаучы ағач төпләрен казып алу юлы белән әзерләү яисә аларның биеклеген техника хәрәкәтенә комачауламаучы дәрәжәгә кадәр киметеп кисү	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	95,0	0	0	0	95,0
Барча кишәрлектә (тоташ эшкөртү) яисә аның бер өлешендә (өлешчә эшкөртү) туфракны урман культуралары өчен механик, химик яки ысуллары белән эшкөртү	га	0	0	0	0	21199	15225	0	0	1031,4	16256,4	13804,5	0	0	985	14789,5
Урманнарны карау максатларында, яктылык кертү өчен төп булмаган токым ағачларын кисү юлы белән үткәрелә торган кисүләр	га	0	0	0	0	44850	31541,5	0	0	298,1	31839,6	8751,8	0	0	969,9	9721,7
Урманнарны карау максатларында, кирәкмәгән шыгым-куакларны алып ату юлы белән, сирәкләп башкарыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	42300	40340	0	0	1504	41844,0	16121,2	0	0	582,4	16703,6
Урманнарны карау максатларында, ағачларны сиркәләү юлы белән гамәлгә ашырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	47638	0	0	0	23306,5	23306,5	0,0	0	0	35602,5	35602,5
	мөң куб.м	0	0	0	0	2493,5	0	0	0	786,6	786,6	0,0	0	0	1258,1	1258,1
Урманнарны карау максатларында, өлгергән ағачлар арасында кирәкмәгән шыгым-куакларны алып ату юлы белән, сирәкләп башкарыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	45331	0	0	0	29443,8	29443,8	0,0	0	0	34082	34082,0
	мөң куб.м	0	0	0	0	3626,5	0	0	0	1269	1269,0	0,0	0	0	1605,8	1605,8
Урманнарны карау максатларында, яшь ағачларга шартлар тудыру өчен гамәлгә ашырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6202,5	0	6202,5
	мөң куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	921,1	0	921,1
Урманнарны карау максатларында, ағачларның тамырын, составын һәм структурасын үзгәртүгә юнәлдерелгән кисүләр	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4175,1	0	4175,1
	мөң куб.м	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	260	0	260
Урман орлыкчылыгы плантацияләренә нигез салу юлы белән, урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	0	0	0	0	415	32,6	0	0	0	32,6	15,0	0	0	0	15,0
Глюс ағачлары клоннары архивларын һәм сыйфатлы, тотрыклы һәм уңыш бирүчән үсемлекләр үстөрелә торган плантацияләргә нигез	га	0	0	0	0	49	20,7	0	0	0	20,7	0,0	0	0	0	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
салу юлы белән урман орлыкчылыгы объектлары булдыру																
Сынала торган культураларны утырту юлы белән, урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	0	0	0	0	95	3	0	0	0	3,0	0,0	0	0	0	0,0
Данми урман орлыклары кишөрлекләренә нигез салу юлы белән, урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0,0	1,0
Урман орлыкчылыгы плантацияләрен, сыйфатлы, тотрыклы һәм уңыш бирүчән үсемлекләр үстерелә торган плантацияләренә, плюс ағачлары клоннары архивларын, данми урман орлыкчылыгы кишөрлекләрен карау юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын карау	га	0	0	0	0	2079	614,9	0	0	0	614,9	2053,8	0	0	0,0	2053,8
шул исәптән урман орлыкчылыгы плантацияләрен карау	га	0	0	0	0	716	301,3	0	0	0	301,3	222,4	0	0	0,0	222,4
клоннар архивларын һәм сыйфатлы, тотрыклы һәм уңыш бирүчән үсемлекләр үстерелә торган плантацияләренә карау	га	0	0	0	0	107	313,6	0	0	0	313,6	280,8	0	0	0	280,8
данми урман орлыкчылыгы кишөрлекләрен карау	га	0	0	0	0	1256	0	0	0	0	0,0	1380,7	0	0	0	1380,7
Сынала торган, географик, популяция-экологик культураларны карау юлы белән урман орлыкчылыгы объектларын карау	га	0	0	0	0	256	25	0	0	0	25,0	169,8	0	0	0	169,8
Урман орлыкчылыгы объектларында, шулай ук плюс һәм нормаль утыртмаларда урман үсемлекләре орлыкларын әзерләү	кг	0	0	0	0	322820	3426,5	66230,3	0	50910,6	120567,4	9090,4	0	0	154434,8 1	163525,2
шул исәптән урман үсемлекләре орлыкларын әзерләү (житештерү)	кг	0	0	0	0	322820	3426,5	66230,3	0	50910,6	120567,4	9090,4	0	0,0	147404,7	156495,1
Нәселдәнлек үзенчәлекләре яхшыртылган орлыклар әзерләү (житештерү)	кг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0,0	7030,1	7030,1
Урман үсемлекләре орлыкларының иминият фондларын формалаштыру	кг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	40,0	0	0	720	760,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Урманнарны торгызу һәм урман үстерү өчен стандарт утырту материалы (чөчкәннәр) үстерү	мең данә	0	0	0	0	478370	47837	60000	0	79947	187784,0	0	120000	0	176721,6	296721,6
шул исәптән ябык тамыр системалы утырту материалы	мең данә	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	120000	0	0	120000,0
Урманнарны торгызу һәм урман үстерү өчен стандарт утырту материалы (үсентеләр) үстерү	мең данә	0	0	0	0	211780	21178	0	0	13930,6	35108,6	0	0	0	25149,2	25149,2
Шәһәр урманнары																
Алдагы урман планында урманнарны яңадан торгызу буенча чаралар каралмады һәм үткәрелмәдә дә. Урман планы гамәлдә булган алдагы чорга яңадан торгызу чаралары планлаштырылмый																
Махсус саклана торган табигать территорияләре жирләрендә урнашкан урманнар																
Алдагы урман планында урманнарны яңадан торгызу буенча чаралар каралмады һәм үткәрелмәдә дә. Урман планы гамәлдә булган алдагы чорга яңадан торгызу чаралары планлаштырылмый																

Искәрмә:

* элеккеге ТР Урман планында чаралар күләмен финанслау чыганаclarы буенча бүлү каралмаган иде.»;

»;

ж) 24 нче кушымта таблицасында:

«Урман фонды жирләрендә урнашкан урманнар» бүлегендә: Янгын куркынычының урта классы – 3.4»:

«Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларыннан файдалану» юлында:

11 нче графада «9187,2» саннарын «9186,1» саннарына алмаштырырга;
 12 нче графада «9298,5» саннарын «9297,4» саннарына алмаштырырга;
 13 нче графада «9409,8» саннарын «9408,7» саннарына алмаштырырга;
 14 нче графада «89089,5» саннарын «89086,2» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар төзү» юлында:

11 нче графада «2395,2» саннарын «2317,2» саннарына алмаштырырга;
 12 нче графада «2395,2» саннарын «2317,2» саннарына алмаштырырга;
 13 нче графада «2395,2» саннарын «2317,2» саннарына алмаштырырга;
 14 нче графада «24502,0» саннарын «24268,0» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм аларны яңарту» юлында:

11 нче графада «4806,9» саннарын «4820,9» саннарына алмаштырырга;
 12 нче графада «4967,9» саннарын «4981,9» саннарына алмаштырырга;
 13 нче графада «4966,9» саннарын «4980,9» саннарына алмаштырырга;
 14 нче графада «49674,0» саннарын «49716,0» саннарына алмаштырырга;

«Татарстан Республикасы буенча барлыгы» бүлегендә:

«Урманнарны янгыннан саклау өчен билгеләнгән урман юлларыннан файдалану» юлында:

11 нче графада «9187,2» саннарын «9186,1» саннарына алмаштырырга;
 12 нче графада «9298,5» саннарын «9297,4» саннарына алмаштырырга;
 13 нче графада «9409,8» саннарын «9408,7» саннарына алмаштырырга;
 14 нче графада «89089,5» саннарын «89086,2» саннарына алмаштырырга;

«Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар төзү» юлында:

11 нче графада «2425,2» саннарын «2347,2» саннарына алмаштырырга;
 12 нче графада «2425,2» саннарын «2347,2» саннарына алмаштырырга;
 13 нче графада «2425,2» саннарын «2347,2» саннарына алмаштырырга;
 14 нче графада «24802» саннарын «24568» саннарына алмаштырырга;
 «Янгынга каршы минераллаштырылган полосаларны чистарту һәм аларны яңарту» юлында:

11 нче графада «5731,9» саннарын «5745,9» саннарына алмаштырырга;
 12 нче графада «5892,9» саннарын «5906,9» саннарына алмаштырырга;
 13 нче графада «5891,9» саннарын «5905,9» саннарына алмаштырырга;
 14 нче графада «58924» саннарын «58966» саннарына алмаштырырга;

з) 27 нче кушымтаны түбөндәге редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасы
 Урман планына
 27 нче кушымта

Урманнарны торгызу һәм урман үрчетү чараларын башкаруның план күрсәткечләре

Урманнарны торгызу һәм урман үрчетү чаралары исеме	Үлчәү берәмлеге	Урман планы проектын эшләүгә бер ел кала башкарылган	План күрсәткечләре										Татарстан Республика сы Урман планы гамәлдә булган бөтен чор өчен
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фонды жирләрендә урнашкан урманнар													
Урман торгызу, барлыгы	га	2815,1	2306,9	4682	3753,5	3514,5	3509,5	2446,4	2550	2467	2467	2467	30163,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ачык тамыр системалы чөчкөннөр утырту юлы белөн ясалма нигездө урман торгызу	га	1831,1	1729,3	2193	1222,5	1112,5	1079	1104,5	980,5	790,3	790,3	790,3	11792,2
Ябык тамыр системалы чөчкөннөр утырту юлы белөн ясалма нигездө урман торгызу	га	-	0	0	200	300	334,5	300	425	354,7	354,7	354,7	2623,6
Чөчү юлы белөн ясалма нигездө урман торгызу	га	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	8
Табигий ысул белөн урман торгызу (урман утыртмалары чыбылдыгы астында янадан торгызылган урман утыртмаларынын төп урман токымнарынын яшөөшкө сөлөтлө буынын (үсентелөрне) саклап калу юлы белөн урманнын табигий торгызылуна ярдөм итү)	га	0	0	99	100	100	100	100	15	15	15	15	559,0
табигать процесслары нәтижесендө урманнарнын табигий торгызылуы	га	-	0	2167	2000	1774	1768	709,9	1023,5	1205	1205	1205	13057,4
Өлгөргөн һәм картайган утыртмаларны кисү планлаштырылган урыннарда һәм ағачлар киселгән урыннарда туфрак өслеген минеральлаштыру юлы белөн урманны табигий нигездө торгызу (урманнын табигий торгызылуна ярдөм итү)	га	948	542	214	224	224	224	224	100	100	100	100	2052,0
Урманнарны табигий һәм ясалма торгызуны берләштерү исәбенә катнаш нигездө урман торгызу	га	36	35,6	9	7	4	4	4	2	2	2	2	71,6
Урманнарны компенсацияләү юлы белөн торгызу һәм урман үрчетү	га	0	0	15	441	441	441	441	250	250	250	250	2779
Үсентеләр, чөчкөннөр, сабаклар утырту яисә урман үсемлекләре орлыкларын чөчү ысуллары белөн ясалма урман утыртмалары булдыру юлы белөн урман үстерү	га	0	168	102,6	259	163,6	105,6	103,6	0	0	0	0	902,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман культураларын туфракны йомшарту юлы белән агротехник карау, бер үк вакытта культуралар рәтләрсендә һәм рәт араларында үләнчел һәм агач үсемлекләрен юкка чыгару	га	16328	17901,3	16046,9	14324,5	13530,8	13012,4	12880,4	15168	13487,3	12516,3	11891,1	140759
Урман культураларын тулыландыру, минераль ашламалар белән тукландыру һәм урман культураларына су сибү юлы белән урман культураларын агротехник карау	га	4952,5	5050	4497,2	4201,8	5153,5	4056,7	3 893,60	4563,3	4179,2	4180,2	3861,1	43636,6
Урман кишәрлекләрен урман культураларын утырту өчен мөйданны агачтан, ташлардан, кирәкмөгән агач үсемлекләреннән, вак төпләрдән, корыган агач кәүсәләреннән тоташ яисә полосалы (өлешчә) чистарту юлы белән әзерләү	га	0	2216,3	1351,5	1403,5	1404,5	1399,5	1400,5	1200	1145	1145	1145	13810,8
Урман кишәрлекләрен урман культураларын утырту өчен техника хәрәкәтенә комачаулаучы агач төпләрен казып алу юлы белән әзерләү яисә аларның биеклеген техника хәрәкәтенә комачауламаучы дәрәжәгә кадәр киметеп кисү	га	0	50	9	9	9	9	9	0	0	0	0	95
Барча кишәрлектә (тоташ эшкәртү) яисә аның бер өлешендә (өлешчә эшкәртү) туфракны урман культуралары өчен механик, химик яки уг ысуллары белән эшкәртү	га	1837,5	2600	1596,7	1517,1	1519,1	1512,1	1409,5	1200	1145	1145	1145	14789,5
Урманнарны карау максатларында, яктылык кертү өчен төп булмаган токым агачларын кисү юлы белән үткөрелә торган кисүләр	га	3310,8	1120,3	1093,2	1000	1000	1000	968	968	857,4	857,4	857,4	9721,7
Урманнарны карау максатларында, кирәкмөгән шыгым- куакларны алып ату юлы белән, сирәкләп башкарыла торган кисүләр	га	4369,5	1899,5	1915	1675,6	1675,6	1675,6	1631,2	1631,2	1533,3	1533,3	1533,3	16703,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урманнарны карау максатларында, агачларны сиркәләү юлы белән гамәлгә ашырыла торган кисүләр	га	3537	3040,7	3021,2	3133	2551,9	2683,4	1890,5	4790,6	4830,4	4830,4	4830,4	35602,5
Урманнарны карау максатларында, өлгәргән агачлар арасында кирәкмәгән шытым-куакларны алып ату юлы белән, сирәкләп башкарыла торган кисүләр	га	4447	3436,7	3129,9	3401,6	3115,4	2747,2	2403,6	3865,3	3994,1	3994,1	3994,1	34082
Урманнарны карау максатларында, яшь агачларга шартлар тудыру өчен гамәлгә ашырыла торган кисүләр	га	0	0	0	0	802,4	319,2	308,7	1120,3	1217,3	1217,3	1217,3	6202,5
Урманнарны карау максатларында, агачларның тамырын, составын һәм структурасын үзгәртүгә юнәлдерелгән кисүләр	га	0	0	0	0	428	635,6	615,9	623,9	623,9	623,9	623,9	4175,1
Урман орлыкчылыгы плантацияләренә нигез салу юлы белән, урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	4	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	15
Плюс агачлары клоннары архивларын һәм сыйфатлы, тотрыклы һәм уңыш бирүчән үсемлекләр үстөрелә торган плантацияләргә нигез салу юлы белән урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сынала торган культураларны утырту юлы белән, урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Даими урман орлыклары кишөрлөкләренә нигез салу юлы белән, урман орлыкчылыгы объектлары булдыру	га	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Урман орлыкчылыгы объектларын карау, шул исәптән:	га	236	119,56	47,4	67,9	108,9	105,3	109,1	31	488,2	488,2	488,2	2053,76
урман орлыкчылыгы плантацияләрен карау	га	118	48,94	38,4	47,9	52,2	11	19	2	0	0	3	222,44
клоннар архивларын һәм сыйфатлы, тотрыклы һәм уңыш бирүчән үсемлекләр үстөрелә торган плантацияләрен карау	га	56	6	2	0	17,2	7,5	0	4	9,2	0	234,9	280,8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
даими урман орлыкчылыгы кишәрлекләрен карау	га	50	46,62	3	0	28,5	64,8	60,7	12	454	478,8	232,3	1380,72
сынала торган, географик, популяция-экологик культураларны карау	га	12	18	4	20	11	22	29,4	13	25	9,4	18	169,8
Урман үсемлекләре орлыкларының иминият фондларын формалаштыру	кг	330	225	50	45	55	55	50	70	70	70	70	760
Урман орлыкчылыгы объектларында, шулай ук плюс һәм нормаль утыртмаларда урман үсемлекләре орлыкларын әзерләү	кг	10395	15942,6 1	23338	40249	15265,6	11455	11455	11455	11455	11455	11455	163525,21
шул исәптән урман үсемлекләре орлыкларын әзерләү (житештерү)	кг	10395	14616,5 1	21473	39119	14745,6	11271	11054	11054	11054	11054	11054	156495,11
Нәселдәнлек үзенчәлекләре яхшыртылган орлыклар әзерләү (житештерү)	кг	0	1326,1	1865	1130	520	184	401	401	401	401	401	7030,1
Урманнарны торгызу һәм урман үстерү өчен стандарт утырту материалы (чөчкеннәр) үстерү	мең данә	24584,3	30692,6	34949,2	31679,6	33031,2	28560,0	24357,0	28363,0	28363,0	28363,0	28363,0	296721,58
шул исәптән ябык тамыр системалы утырту материалы	мең данә	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	120000
Урманнарны торгызу һәм урман үстерү өчен стандарт утырту материалы (үсентеләр) үстерү	мең данә	3108,6	2494,62	2459,81	2495,9	2658,52	2521	2519,3	2500	2500	2500	2500	25149,2
Оборона һәм куркынычсызлык жирләрендә урнашкан урманнар													
Элеккеге урман планында урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү буенча чаралар каралмады һәм үткөрелмәде дә. Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү чаралары планлаштырылмый													
Шәһәр урманнары													
Элеккеге урман планында урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү буенча чаралар каралмады һәм үткөрелмәде дә. Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү чаралары планлаштырылмый													
Махсус саклана торган табигать территорияләре жирләрендә урнашкан урманнар													
Элеккеге урман планында урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү буенча чаралар каралмады һәм үткөрелмәде дә. Урман планы гамәлдә булган алдагы чорда урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү чаралары планлаштырылмый													

»;

и) 30 нчы кушымтаны түбөндөгө редакцияда баян итөргө:

«Татарстан Республикасы
Урман планына
30 нчы кушымта

Урманнардан файдалану төрлөрө буенча файдаланган өчен түлөүнең
планлаштырыла торган уртача күлөмө

Урманнардан файдалану төрө	Үлчөү беремлеге	Түлөү күлөмөнө (сраклыкка, сыйфатка) Йогынты ясый торган факторлар	Төп елда уртача түлөү күлөмө, сум	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга уртача түлөү күлөмө, сум									
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Агач материалы өзөрлөү	куб.м	урман утыртмаларын ың урнашу сраклыгы, зарарлану дөрөжөсө, кисү төрө (тогаш, сайланма)	36,00	109,18	146,07	184,03	182,85	158,70	206,20	214,73	223,27	232,20	241,49
Агач булмаган урман ресурсларын өзөрлөү һәм жыю (Яңа ел бөйрөмнөрө өчен чыршылар һәм (яисә) башка ылыссы токым агачлары өзөрлөү)	данә	агач токымы	18,20	28,69	31,58	28,32	29,41	30,49	30,78	32,14	33,40	34,73	36,12
Аучылык хужалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрлөрөн гамәлгә ашыру	га	файдаланыла торган урман кишәрлеге мөйданы	0,03	0,06	1,24	4,45	2,60	2,80	3,60	3,76	3,91	4,06	4,22
Авыл хужалыгы алып бару		авыл хужалыгы эшчәнлеген төрө	66,21	222,80	244,90	654,80	1598,39	1696,65	1666,28	1740,33	1808,22	1880,55	1955,77
Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	га	саклык урманнары категориясе, кишәрлек- ләрнен гомуми файдалану- дагы авто- мобиль юлларына якынлыгы	29971,82	47147,68	55553,79	56955,46	64250,10	67539,00	67044,90	70024,67	72756,13	75666,37	78693,03
Жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләре, дару үләннөрө үстөрү	га	саклык урманнары категориясе, кишәрлек- ләрнен гомуми файдалану- дагы авто- мобиль юлларына якынлыгы	18,52	58,25	0,00	0,00	77,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Жир асты байлыкларын геологик өйрөнүне гамәлгә ашыру, файдалы казылмалар эзлөү һәм чыгару	га	Саклык урманнары категориясе	7194,95	11842,50	13063,16	13807,42	14563,20	15341,20	16265,20	16988,10	17650,75	18356,78	19091,06
Сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектларын төзү һәм эксплуатацияләү, дингез һәм елга портларын төзү һәм кинәйтү, гидротехник корылмалар төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү	га	Саклык урманнары категориясе	22417,88	38274,79	47682,67	50351,80	47535,81	44147,20	54436,50	56855,90	59073,68	61436,63	63894,10
Линия объектларын төзү, үзгәртеп кору, алардан файдалану	га	Саклык урманнары категориясе	1880,00	3372,00	4135,20	4312,00	5895,38	6798,60	7217,50	7538,28	7832,32	8145,61	8471,44

»;

к) 33 нче кушымтаны түбөндөгә редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасы
Урман планына
33 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда төрле чыганаclarдан Татарстан Республикасы Урман планында каралган чараларны финанслау күлөмнөрөн бәялөү

Урман хужалыгы чаралары исеме	Акча чыганагы	Үлчөү берәм-леге	Урман планы проектын эшләгән елдан алдагы ел өчен финанслау күләме	План күрсәткечләре										План чорына гомуми сумма
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Урман фонды жирләрендә урнашкан урманнар														
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	мең сум	2612,1	8369,8	9783,8	11138,2	38714,5	48804,7	48836,8	48630,8	49408,1	50202,7	95209,9	409099,3
	Россия Федерациясе субъекты акчалары исәбеннән		91745,0	69608,9	67695,8	66753,5	94393,5	87013,5	191563,0	214959,0	233289,9	253417,0	86749,2	1365443,3

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Арендатор-лар акчалары исәбеннән		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Башка чыгана-лардан алынган акчалар исәбеннән		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	мен сум	237,5	1260,7	1300,4	1344,0	1397,8	1448,1	1490,1	1530,3	1570,1	1609,4	1656,0	14606,9
	Россия Федерациясе субъекты акчалары исәбеннән		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Арендатор-лар акчалары исәбеннән		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Башка чыгана-лардан алынган акчалар исәбеннән		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Татарстан Республикасы буенча барлыгы														
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	мен сум	3076,6	9564,3	11024,2	12425,5	40052,2	50189,4	50260,8	50092,5	50907,0	51738,3	96789,1	423043,2
	Россия Федерациясе субъекты акчалары исәбеннән		91745,0	69608,9	67695,8	66753,5	94393,5	87013,5	191563,0	214959,0	233289,9	253417,0	86749,2	1365443,3
	Арендатор-лар акчалары исәбеннән		8411,0	4413,6	1261,4	1742,1	3296,2	5137,8	738,4	1282,4	1282,4	42,4	4853,1	24049,8
	Башка чыгана-лардан алынган акчалар исәбеннән		0,0	28359,3	6066,1	30252,0	42930,7	44670,8	39857,2	43310,0	43810,0	44310,0	45966,0	369532,1
Урманнарны саклау буенча	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	мен сум	28148,0	9037,1	8040,3	7202,7	22464,8	40759,9	48023,8	16984,5	17024,3	17063,6	17559,2	204160,3
	Россия Федерациясе субъекты акчалары исәбеннән		0,0	11000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11000,0
	Арендатор-лар акча-лары исәбеннән		185915,4	1605,5	233,0	988,0	429,7	640,0	2546,0	0,0	0,0	0,0	952,5	7394,7
	Башка чыгана-лардан алынган акчалар исәбеннән		0,0	133547,3	68589,3	23311,2	24166,0	45316,3	8831,0	0,0	0,0	0,0	32564,5	336325,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Урманнарны янадан торгызу буенча	Федераль бюджет акчалары исәбеннән	мең сум	29531,6	34858,3	142824,8	96880,0	30038,7	108206,2	126382,8	153639,3	162643,5	159996,5	256301,5	1271771,6
	Россия Федерациясе субъекты акчалары исәбеннән		0,0	0,0	4260,2	60928,8	0,0	70509,1	75468,4	79496,0	83500,7	87650,7	70805,7	532619,6
	Арендатор- лар акчалары исәбеннән		213506,4	25931,7	17682,4	20055,6	22884,0	37101,9	31157,3	56047,0	56655,0	56955,0	41457,7	365927,6
	Башка чыгана- лардан алынган акчалар исәбеннән		0,0	127621,3	89221,0	146911,7	267450,0	257522,1	299196,5	529765,0	532072,0	531625,0	476518,9	3257903,5

»;

л) 34 нче кушымтаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасы
Урман планына
34 нче кушымта

Элеккеге Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорда
Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның
икътисадый нәтижәлелеге, Татарстан Республикасы Урман планы чараларын
гамәлгә ашыруның икътисадый нәтижәлелеге күрсәткечләре

Күрсәткеч- ләр	Үлчәү берәм- леге	Урман планы проектын эшләү елына кадәр елда	Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга күрсәткечләр									
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Урман хужалыгына фараз чыгымнары, шул исәптән	мең сум	559632,00	453092,10	414357,70	464819,82	545370,32	747067,00	874025,20	1145575,67	1181184,78	1202798,45	1130517,50
Федераль бюджет акчалары исәбеннән*	мең сум	60054,20	51004,50	159348,50	113876,92	89820,22	199155,50	224667,40	220716,27	230574,78	228798,35	370649,90
Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән*	мең сум	91745,00	80608,90	71956,00	127682,30	94393,50	157522,60	267031,40	294455,00	316790,60	341067,70	157554,89
Арендаторлар акчалары исәбеннән	мең сум	407832,80	31950,80	19176,80	22785,70	26609,90	42879,70	34441,70	57329,40	57937,40	56997,40	47263,32
Башка чыгана- лар акчалары исәбеннән	мең сум	0,00	289527,90	163876,40	200474,90	334546,70	347509,20	347884,70	573075,00	575882,00	575935,00	555049,39

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Бюджет системасының фаразланган керемнәре, шул исәптән Федераль бюджет акчалары исәбеннән	мен сум	218073,20	361628,80	409509,30	514982,50	486992,20	497357,10	507682,20	478876,69	497762,43	491082,37	510694,18
Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән**	мен сум	196199,20	294144,40	309624,00	326172,30	341309,70	364537,40	374050,20	388235,75	403540,30	393094,63	408818,18
Жирле бюджетлар акчалары исәбеннән	мен сум	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Файдаланыла торган урман ресурсларының базар бәясе	млн. сум	211800,00	212300,00	222065,80	230948,43	240186,37	248833,08	256049,24	262706,52	269274,18	276006,04	284010,21
Урман ресурсларын эшкөртү продукциясенен базар бәясе	млн. сум	2586289,07	2611641,11	2731776,60	2841047,67	2954689,57	3061058,40	3149829,09	3231724,65	3312517,76	3395330,71	3493795,30
Икътисадиый нәтижелелек күрсәткечләре	%	38,97	79,81	98,83	110,79	89,30	66,57	48,21	48,20	49,15	45,70	49,60

Искәрмәләр:

* Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт идарәсе функцияләрен гамәлгә ашыру чыгымнарын һәм махсус сакланылуы табиғат территорияләре жирләрендә урнашкан урманнарда чаралар чыгымнарын исәпкә алып.

** Акчалата түләтүләрне (штрафларны) исәпкә алып.

»;

м) 35 нче кушымтаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасы
Урман планына
35 нче кушымта

Татарстан Республикасы Урман планы чараларын гамәлгә ашыруның максатчан фараз күрсәткечләре

Максатчан фараз күрсәткече исеме	Үлчәү берәм-легә	Максатчан фараз күрсәткечләренен әһәмияте		Татарстан Республикасы Урман планы гамәлдә булган чорга максатчан фараз күрсәткечләренен планлаштырыла торган әһәмияте									
		Элеккеге урман планының гамәлдә булу чоры	Урман планы проектын эшләү елына кадәр елда	1 нче ел	2 нче ел	3 нче ел	4 нче ел	5 нче ел (2023)	6 нчы ел	7 нче ел	8 нче ел	9 нчы ел	10 нчы ел
Татарстан Республикасы территориясенен урманлыгы	про-цент	17,4	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,4	17,4	17,4	17,4	17,4	17,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фондынын утыртмалары билэгән жирләрә составындагы қыймәтле урман утыртмалары мәйданы өлеше	про- цент	40,6	39,4	39	38,8	38,8	38,8	38,7	39	40,1	40,1	40,1	40,1
Урман фонды жирләренә 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардаң файдаланудан Россия Федерациясенең бюджет системасына түләүләр күләме	сум	856,7	164,70	292,60	331,30	417,20	395,00	403,60	414,00	391,00	419,50	436,30	453,80
Күзәтү зонасында барлыкка килгән урман янғыннарыннан һәм жир асты урман янғыннарыннан тыш, сүндерү чаралары гамәлгә ашырылган урман янғыннарынның гомуми исәбендә ачыкланганнан соң беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янғыннары өлеше	про- цент	0	0	0	100	94,7	0	100	0	93	94	96	97
Урман янғыннарынның гомуми исәбендә эре урман янғыннары өлеше	про- цент	0	0	0	0	15,8	0	0	0	0	0	0	0
Урман фонды жирләрендә урман янғыннары мәйданы	гектар	0	0	0	40,4	210,07	0	17,2	0	37,56	35,06	32,55	30,05
Санитар-савыктыру чаралары уздырылган урманнар мәйданының һәлак булган һәм зыян күргән урманнар мәйданына мөнәсәбәте	про- цент	15	13,4	20	28	36	45	49	59	62	66	69	75
Урман фонды жирләренә урман утыртмалары биләгән гомуми мәйданында урманны саклау буенча уздырылган чараларны исәпкә алып, һәлак булган һәм зыян күргән урман утыртмалары мәйданы өлеше	про- цент	3,9	2,1	4,4	4,3	4,2	4,1	2,25	2,24	2,24	2,23	2,23	2,22

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Урман фонды жирлөренен гомуи мөйданында файдалануга тапшырылган урман фонды жирлөре мөйданы өлөшө	про-цент	15,4	22	24,9	24,9	24,9	25,3	26,2	26,3	27,2	27,3	27,3	27,3
Агач өзөрлөүнен факттагы күлөмөнө агач материалы алунун рөхсөт ителө торган күлөмөнө мөнөсөбөтө	про-цент	30,7	42,2	37,3	39,6	38,9	35,4	30,5	30,1	24,4	24,6	24,7	24,8
Өзөрлөнгөн орлыкларнын гомуи күлөмөндө нөсөлдөнлөк үзөнчөлөклөре яхшыртылган орлыклар өлөшө	про-цент	8,7	8,7	8,3	8	2,8	3,4	1,8	3,8	1,6	1,6	1,6	1,6
Утырту материалынын гомуи күлөмөндө ябык тамыр системалы утырту материалы өлөшө	про-цент	38,9	38,9	36,2	35,3	35,1	35,3	35,2	37,6	37	37	37	37
Урман фонды жирлөренен 50 мең гектарында федераль дөүлөт урман күзөтчөлөгөн (урман саклауны) гамөлгө ашыручы вазыйфалар затларнын уртача саны	про-цент	27,4	27,4	27,43	27,47	27,51	27,4	27,79	27,79	27,79	27,79	27,79	27,79
Узган елгы хокук бозулар дөрөжөсөнө карата урманнарда зыян китерө торган урман законнары бозылуга юл куймау динамикасы	про-цент	6,9	20,1	-1	-13,2	-0,9	48,1	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
Урман таксациясе үткөрөлгөн һәм аларга карата сонгы 10 ел дөвамында саклау, яклау һәм янадан торгызу чаралары проектлаштырылган урманнар мөйданынын урманнардан интенсив файдалану һәм урман хужалыгын алып бару гамөлгө ашырыла торган урманнар мөйданындагы өлөшө	про-цент	100	100	100	106	111,9	112,7	0	0	-	-	-	-
Дөүлөт урман реестрыннан өземтө бирү	про-цент	90	90	100	100	100	100	100	100	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
буенча хезмәт күрсәтүгә кабул ителгән гаризаларның гомуми исәбендә өлеге дәүләт хезмәтен күрсәтүне сорап Россия Федерациясе субъектының урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге дәүләт хакимияте органына мөрәжәгать иткән гражданның һәм юридик затларга бирелгән өземтәләр өлеше													
Урманнарны яңадан торгызу һәм урманнарны үрчәтү майданының киселгән һәм һалак булган урман утыртмалары майданына нисбәте	про- цент	51,0	52,5	67,6	180,4	158,1	157,7	163,5	145,0	100,0	103,0	106,0	109,0
Урман утыртмаларын күрсәтүдән 1 кубометр ағач материалы бәясен һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән ағач күләме берәмлеген өчен түләү ставкасы нисбәте	про- цент	153,8	158,9	234,3	251,0	347,2	312,1	245,7	292,1	263,2	278,2	274,7	274,7
	сум	23,4	50,4	46,6	58,2	53	58,6	64,6	70,6	67,4	66,4	72,3	75,2
	сум	36	80,1	109,2	146,1	184	182,9	158,70	206,20	177,42	184,71	198,64	206,59
Нәселдәнлек үзенчәлекләрен ачыклаган орлыклар күләме	тонна	0	0	0	0	0	0	0,2275	0,4466	0,401	0,401	0,401	0,401

».

2. Әлеге Указ ана кул куелган көннен үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

Р.Н. Мицнеханов

Казан, Кремль
2025 ел, 24 декабрь
№ 1082